

Sygn. akt IV U 135/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 maja 2018 r. w S.

odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 23 października 2017 r. Nr (...)

w sprawie M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z udziałem płatnika składek I. P.

o należności z tytułu składek

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od M. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 135/18 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 23 października 2017r. skierowaną do I. P. i M. P. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 oraz 32 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że I. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie to, obejmujące okres na przestrzeni od sierpnia 2010r. do kwietnia 2012r., wynosi łącznie z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji 20 938,22 złotych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że I. P. jako płatnik składek jest zobowiązana na podstawie art.46 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Powyższe uregulowanie, z mocy art.32 wskazanej ustawy, stosuje się odpowiednio do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy wskazał, że zgodnie z art.29§1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa w związku z art.31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność dłużnika obejmuje majątek odrębny płatnika składek oraz majątek wspólny

płatnika i jego małżonka. Z uwagi na istnienie wspólności majątkowej pomiędzy płatnikiem a jego małżonkiem, odpowiedzialność za zobowiązania płatnika z tytułu nieopłaconych składek ponosi z majątku wspólnego małżonek dłużnika. I. P. jako płatnik składek nie dopełniła obowiązków wynikających z w/w art.46 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dlatego organ rentowy określił w sentencji decyzji wysokość zadłużenia w opłacie składek (decyzja z 23 października 2017r. - w aktach organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożył M. P. podnosząc, że w uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż odpowiedzialność dłużnika obejmuje majątek odrębny płatnika składek oraz majątek wspólny płatnika i jego małżonka. Z uwagi na istnienie wspólności majątkowej pomiędzy płatnikiem a jego małżonkiem, odpowiedzialność za zobowiązania płatnika z tytułu nieopłaconych składek ponosi z majątku wspólnego małżonek dłużnika. M. P. wskazał, że wbrew twierdzeniu organu rentowego nie otrzymał zawiadomienia o wszczęciu postępowania w przedmiocie określenia wysokości zadłużenia płatnika składek, a ponadto, że od 13 lutego 2013r. między nim a jego żoną ustanowiona jest rozdzielność majątkowa i nie posiadają oni majątku wspólnego. Dalej podniósł, że żona zaciągnęła zobowiązania bez jego zgody, dlatego nie może odpowiadać za jej długi. W jego ocenie zacytowany przez organ rentowy przepis art. 29§1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa nie ma do niego zastosowania ponieważ ma z żoną rozdzielność majątkową. Do odwołania odwołujący się załączył kopię wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach z 17 kwietnia 2013r. w sprawie III RC 82/13 o ustanowieniu między I. P. a M. P. rozdzielności majątkowej z dniem 13 lutego 2013r. (odwołanie wraz z załącznikiem k.2-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego odrzucenie jako spóźnionego, ewentualnie jego oddalenie jako niezasadnego. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy wskazał na przepisy prawa oraz argumentację przytoczone w zaskarżonej decyzji. Podniósł, że powołany przez odwołującego się fakt ustanowienia rozdzielności majątkowej między nim a jego żoną jako płatnikiem składek nie podważa zasadności wydanej decyzji, gdyż rozdzielność majątkowa powstała z dniem oznaczonym w sentencji wyroku, a zatem z dniem 13 lutego 2013r. Tymczasem zadłużenie I. P. z tytułu składek obejmuje okres sprzed ustanowienia rozdzielności majątkowej, dlatego odwołujący się ponosi współodpowiedzialność za zadłużenie żony składnikami majątku nabytymi przez małżonków przed ustanowieniem rozdzielności majątkowej. Organ rentowy wniósł o zasądzenie od odwołującego się na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.5-9 akt sprawy).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie M. P. podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione.

Z przedłożonej przez odwołującego się kopii odpisu wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z 17 kwietnia 2013r. wydanego w sprawie III RC 82/13 wynika, że mocą przedmiotowego wyroku ustanowiono między odwołującym się M. P. i jego żoną I. P. z dniem 13 lutego 2013r. rozdzielność majątkową. Z przedmiotowego wyroku wynika ponadto, że odwołujący się i I. P. zawarli związek małżeński w dniu 9 kwietnia 1994r. (odpis wyroku o ustanowieniu rozdzielności majątkowej z 17 kwietnia 2013r. k.3 akt sprawy).

Z akt organu rentowego, w tym z zaskarżonej decyzji wynika, że zadłużenie I. P. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych obejmuje okres na przestrzeni od sierpnia 2010r. do kwietnia 2012r.

Zgodnie z art.31 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017r., poz.1778 ze zm.) do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio przepis art.29§1 i 2 ustawy z 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja Podatkowa. Zgodnie zaś z art.29§1 w/w ustawy Ordynacja Podatkowa (t.j. Dz.U. z 2018r., poz.800 ze zm.) „W przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art.26 (odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe) obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka”. Z kolei zgodnie z §2 powyższego przepisu „Skutki prawne ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań podatkowych powstałych przed dniem:

- 1) zawarcia umowy o ograniczeniu lub wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej,
- 2) zniesienia wspólności majątkowej prawomocnym orzeczeniem sądu,
- 3) ustania wspólności majątkowej w przypadku ubezwłasnowolnienia małżonka ,
- 4) uprawomocnienia się orzeczenia sądu o separacji”.

Odpowiednie stosowanie powyższej regulacji do zobowiązań z tytułu składek oznacza, że dłużnik posiadający zadłużenie z tytułu składek odpowiada za to zadłużenie swoim majątkiem odrębnym, a jeżeli pozostaje w związku małżeńskim również majątkiem wspólnym, a zatem nabytym do majątku wspólnego z małżonkiem. Majątek wspólny to majątek nabyty do majątku wspólnego w czasie trwania wspólności majątkowej. Nie ulega wątpliwości, że ustrój wspólności majątkowej może ustać na skutek różnych zdarzeń prawnych, w tym mocą orzeczenia sądu. W przypadku ustania wspólności majątkowej, małżonek nie odpowiada za zobowiązania współmałżonka, z tą jednak uwagą, że zniesienie wspólności majątkowej – tu: orzeczeniem sądu, nie odnosi skutku do zobowiązań z tytułu składek powstałych przed dniem zniesienia wspólności majątkowej prawomocnym orzeczeniem sądu. Na gruncie niniejszej sprawy oznacza to, że odwołujący się nie ponosi odpowiedzialności majątkowej za zobowiązania żony powstałe po dniu zniesienia wspólności majątkowej, a zatem po dniu 13 lutego 2013r. Tymczasem zadłużenie I. P., którego dotyczy zaskarżona decyzja, powstało przed 13 lutego 2013r. (vide: zaskarżona decyzja), a zatem przed datą, z którą orzeczono rozdzielną majątkową między odwołującym się a jego żoną I. P.. Oznacza to, że odwołujący się – o ile małżonkowie posiadają majątek wspólny nabyty przed ustanowieniem rozdzielności - współodpowiada tym majątkiem za zobowiązania I. P. jako płatnika składek.

Na marginesie, odnosząc się do twierdzeń odwołującego się, że nie otrzymał zawiadomienia o wszczęciu postępowania przed organem rentowym, a także zaskarżonej decyzji, wskazać należy, że organ rentowy wysłał przedmiotową korespondencję na adres S. ul. (...) i wobec jej niepodjęcia – po dwukrotnej awizacji - pozostawił w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. Jeżeli odwołujący się zamieszkuje poza krajem i poza terytorium państw Unii Europejskiej i nie ustanowił pełnomocnika zamieszkałego w kraju ani nie działa przez konsula RP, winien wskazać organowi rentowemu pełnomocnika do doręczeń, chyba że doręczenie następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej – pod rygorem pozostawiania pism w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia - art.40§4 i 5 kpa.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie M. P. oddalił.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z wynikiem sprawy na podstawie art.98§1 i 3 kpc w związku z art.99 kpc i w związku z §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.).